

281486

kat. komp.

I-2

PORADNIK

ORGANIZATORA

Nr 2

KULTURA FIZYCZNA I SPORT W ZSRR

GŁÓWNY KOMITET KULTURY FIZYCZNEJ
1951

PORADNIK ORGANIZATORA SPO

2

KULTURA FIZYCZNA
I SPORT W ZSRR

Biblioteka Jagiellońska

1002171418

WYDAWNICTWO
GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ

281486

T - 2

br

Na zlecenie Głównego Komitetu Kultury Fizycznej
Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej
Warszawa, 1951 r. Printed in Poland

Drukowano w nakładzie 30 000 egz., format
B 6, na papierze druk. sat. V kl. 70 g., w dru-
karni Wrocławskich Zakładów Graficznych nr 21
we Wrocławiu. Skład rozpoczęto 18. 7. 51. Druk
ukończono 10. 10. 51. Objętość 2 ark. wyd.,
3³/₄ ark. druku. Nr zam. 70/C-569/51 z dn. 3.7.51
2-B-23825

EO 1952 nr 1174

GENEZA SPORTU W ZSRR

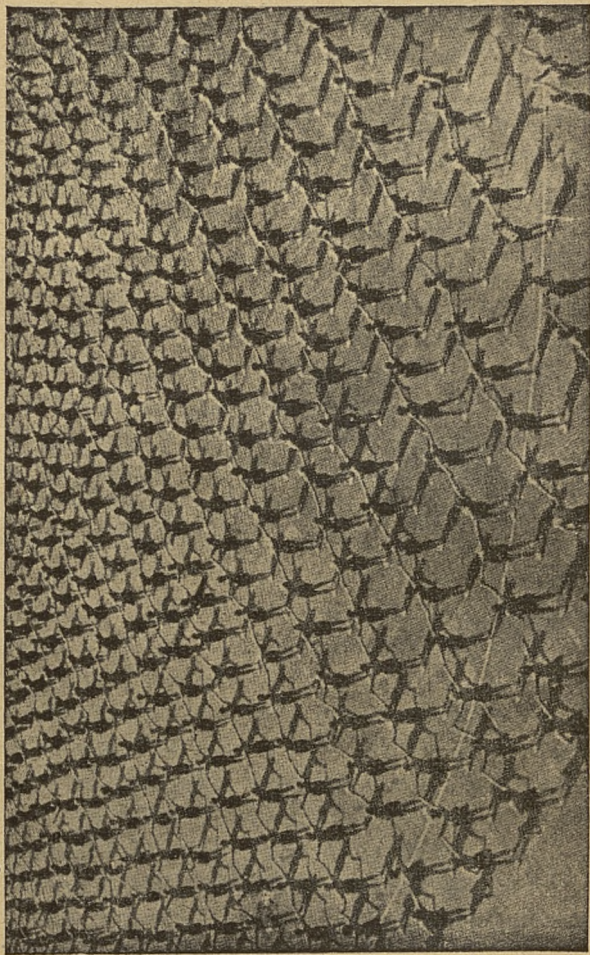
Radziecka kultura fizyczna i sport — to dziecko Wielkiej Rewolucji Socjalistycznej, która stworzyła w Związku Radzieckim niewyczerpane możliwości harmonijnego rozwoju człowieka i pobudziła do życia utajone w masach ludowych siły i talenty.

W Rosji przedrewolucyjnej właściwie nie można było mówić o tym, co dzisiaj nazywamy kulturą fizyczną. Sport był dostępny tylko dla uprzywilejowanych, dla ludzi bogatych. Charakter jego był wybitnie elitarny, a szerokie rzesze robotników i chłopów nie miały do niego dostępu. Byłoby jednak błędem twierdzić, że w dawnej Rosji nie było sportu wyczynowego. Tak jak miała Rosja szereg wybitnych wynalazców, techników, tak samo słynne były nazwiska rosyjskich sportowców w różnych dyscyplinach sportu. Rosja miała wspaniałych zapaśników, łyżwiarzy, którzy niejednokrotnie zdobywali tytuły mistrzów świata w jeździe fi-

gurowej i szybkiej, pływaków, narciarzy i gimnastyków. Sport jednak w Rosji przedrewolucyjnej, jak już pisaliśmy, daleki był od masowości i opierał się na drobnej grupce zawodników. Duży wpływ na rozwój postępowych idei i stworzenie naukowego systemu wychowania fizycznego, który w ZSRR stoi obecnie na tak wysokim poziomie, miały idee wychowania fizycznego, głoszone przez przodujących rosyjskich uczonych i pedagogów, wybitnych przedstawicieli rosyjskiej filozofii materialistycznej — rewolucyjnych demokratów XIX wieku — Bielińskiego, Czernyszewskiego, Dobrolubowa. Wszyscy ci uczeni uważali wychowanie fizyczne za ważną i nieodzowną część ogólnego procesu wychowania człowieka. Poglądy tych postępowych uczonych znalazły również odbicie w pracach wybitnych rosyjskich pedagogów, jak Piotr Lesgaft, którego imieniem nazwany został Instytut K.F. w Leningradzie oraz Walenty Goriniewski.

Niestety, postępowe prace wielkich myślicieli i uczonych nie mogły znaleźć zrozumienia i pełnego rozwoju w politycznych i ekonomicznych warunkach carskiej Rosji. Wszechwładnie panujący kapitał, mający na swych usługach cały państwowy aparat, bezlitośnie tępił i niszczył wszelki przejaw nowej, rewolucyjnej

myśli, dusząc i gnębiąc naród w kleszczach kapitalistycznego ucisku, wyzysku i bezprawia. Dopiero Wielka Rewolucja Socjalistyczna, tworząc pierwsze w świecie państwo socjalistyczne, wolne od wyzysku człowieka przez człowieka, stworzyła wspaniałe warunki rozwoju nauki i kultury całego narodu, a więc i kultury fizycznej.

Pokazy gimnastyczne na stadionie „Dynamo“ w Moskwie

MARKS I ENGELS O WYCHOWANIU FIZYCZNYM

Twórcy naukowego socjalizmu Marks i Engels stwierdzili, że głównym celem komunistycznego wychowania jest wszechstronny rozwój człowieka. Rozpatrując wychowanie fizyczne jako część składową wychowania komunistycznego Marks stwierdził, że na wychowanie człowieka składają się trzy rzeczy: po pierwsze — wychowanie umysłowe, po drugie — wychowanie fizyczne, po trzecie — nauczanie techniczne (zawodowe), zaznajamiające z podstawowymi zasadami wszystkich procesów produkcji. W ten sposób wg Marksa wszechstronny rozwój człowieka może być zapewniony tylko przez jedność wychowania umysłowego i fizycznego oraz przygotowania zawodowego.

Dalsze liczne wypowiedzi Marksa i Engelsa wskazują na to, że rozpatrywali oni wychowanie fizyczne nie tylko jako środek podniesienia zdrowotności klasy robotniczej i podwyższenia społecznej produkcji, ale łącząc wychowanie fizyczne z wychowaniem umysłowym i szkole-

niem zawodowym w jedną, nierozzerwalną całość wychowania młodzieży — uważali je za niezbędną metodę wychowania wszechstronnie rozwiniętych budowniczych socjalizmu.

Sto lat minęło od czasu, kiedy Marks i Engels opracowali zasady komunistycznego wychowania. Wprowadzenie w życie tych zasad stało się możliwe dopiero w ZSRR po zwycięstwie Rewolucji Październikowej. Lenin i Stalin, wielcy kontynuatorzy nauki Marksa i Engelsa, rozwinęli dalej zagadnienie wychowania w zastosowaniu do nowych warunków państwa socjalistycznego i idee wychowania fizycznego, jako organiczną część wychowania, znalazły dalsze głębokie rozpracowanie w ich dziełach. W pracach Lenina i Stalina znajdujemy potwierdzenie tego, że wychowanie fizyczne w warunkach ustroju socjalistycznego jest poważnym czynnikiem harmonijnego rozwoju człowieka, środkiem przygotowującym do wysoko produktywnej pracy i obrony kraju.

Po zwycięskiej rewolucji kultura fizyczna w ZSRR stała się częścią składową ogólnej kultury socjalistycznej, a wychowanie fizyczne — organiczną częścią ogólnego wychowania socjalistycznego.

Pod kierownictwem Lenina została sformułowana teza o tym, że przedmiotem kultury fi-

zycznej, jako nieodłącznej części kultury socjalistycznej, jest wszechstronne wychowanie fizyczne obywateli, przygotowanie ich do pracy i obrony ojczyzny.

Wielki wódz narodów radzieckich i mas pracujących całego świata, Józef Stalin, rozwijając leninowską naukę o komunistycznym wychowaniu człowieka, podkreśla znaczenie i wagę zagadnień wychowania fizycznego.

W okresie stalinowskich pięciolatek, w okresie zbudowania socjalizmu i budownictwa komunizmu w ZSRR, radziecka kultura fizyczna stale i w szybkim tempie rozwija się osiągając coraz to nowe sukcesy.

ZASADNICZE CECHY KULTURY FIZYCZ- NEJ W ZSRR

Od zwycięstwa Wielkiej Rewolucji Październikowej sport w ZSRR zaczęto budować nie na jednostkach i nie dla elity — ale dla wszystkich bez wyjątku obywateli miast i wsi. W ZSRR po raz pierwszy w historii, kultura fizyczna stała się własnością całego narodu podnosząc zdrowie i tężyznę fizyczną, poprawiając warunki życiowe, nieustannie kształtując moralne i fizyczne wartości ludzi pracy. Zasadniczym zadaniem, jakie stanęło przed ruchem sportowym młodych republik radzieckich, było: jak najszerze upowszechnienie kultury fizycznej wśród mas, podniesienie ich zdrowotności, wyrobienie świadomości politycznej i przygotowanie obywateli do pracy i obrony ojczyzny.

Zupełnie inaczej wygląda sprawa w państwach kapitalistycznych. Społeczeństwo burżuazyjne, bazujące na ucisku ogromnej większości przez nieznaczną garstkę kapitalistów,

Robotnicy fabryki włókienniczej w czasie porannej
gimnastyki

nie stworzyło i nie może stworzyć niezbędnych warunków dla wszechstronnego rozwoju narodu. W państwach kapitalistycznych wychowanie fizyczne i sport są środkiem przygotowującym „mięso armatnie“ dla imperialistycznych wojen i są środkiem rozrywki dla klas uprzywilejowanych. Burżuazja, obłudnie głosząc hasła rzekomej apolityczności sportu, w rzeczywistości wykorzystuje sport dla odwrócenia uwagi młodzieży od problemu walki klasowej, od problemów socjalnych, od wyzysku. W społeczeństwie kapitalistycznym sport niejednokrotnie przyjmuje zgniłe formy reklamowanych sensacyjnych widowisk rozwijających dzikie instynkty, duchowo i fizycznie kalecząc ludzi.

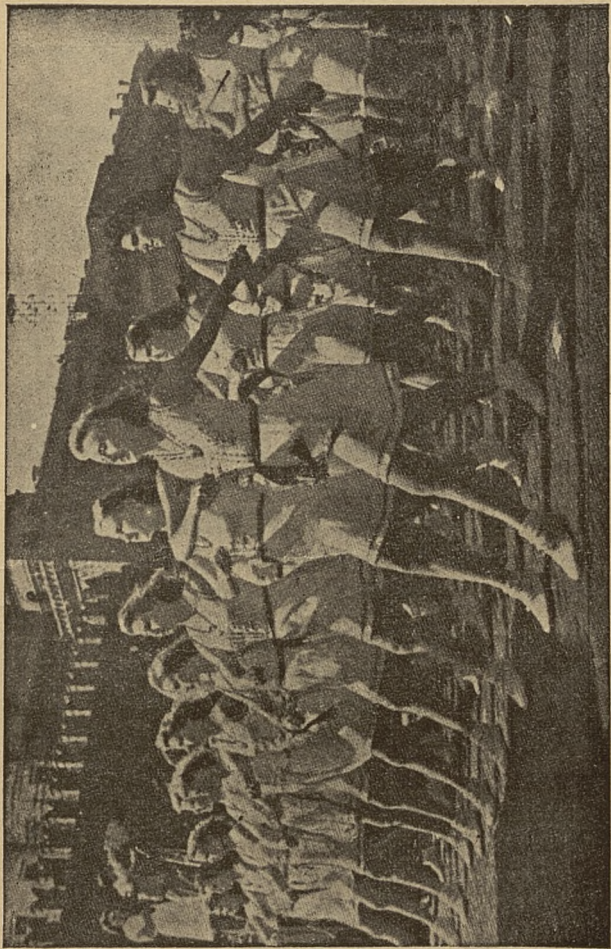
Właśnie w tym podkreślanu przez burżu-

azję apolityczności sportu — przejawia się jego treść polityczna.

Idee wychowania fizycznego zawsze powstawały i powstają w związku z określonymi materialnymi warunkami życia i dlatego w klasowym społeczeństwie noszą one klasowy charakter. „Apolitycznych“ systemów wychowania fizycznego nie było i nie ma.

W ZSRR, w kraju zwycięskiego socjalizmu, gdzie u władzy stoi wolny naród radziecki, budujący już komunizm, kultura fizyczna posiada znaczenie państwowe. Kultura fizyczna w ZSRR stała się nieodzowną częścią składową nowej socjalistycznej kultury i na zawsze weszła w życie ludzi radzieckich. W ZSRR wychowanie fizyczne jest nieodłączną częścią ogólnego wychowania. Uchwała KC WKP(b) z 13 VII 1925 r. mówi, że w warunkach państwa radzieckiego kultura fizyczna ma znaczenie nie tylko zdrowotne i wychowawcze, ale jest także potężnym środkiem skupienia w przodujących organizacjach masowych i zawodowych szerokich mas pracujących miast i wsi, gdzie biorą one aktywny udział w życiu społeczno-politycznym.

Tak szerokie ujęcie istotnego znaczenia kultury fizycznej stało się możliwe tylko w socjalistycznym państwie radzieckim, które stawia

Defilada gimnastyczek w Moskwie w czasie uroczystości pierwszomajowych

sobie za cel troskę o człowieka, o wszechstronny rozwój jego intelektualnych i fizycznych uzdolnień.

W procesie 30-letniego rozwoju radzieckiej kultury fizycznej sformułowały się jej zasadnicze cechy, odróżniające ją od kultury fizycznej carskiej Rosji i współczesnych krajów kapitalistycznych.

Pierwszą zasadniczą cechą radzieckiej kultury fizycznej jest jej **l u d o w o ś ć**, przejawiająca się przede wszystkim w masowości, w demokratycznym charakterze organizacji sportowych, w odpowiedzialności organów kierujących przed masami. Ludowość ta przejawia się również w tym, że cała radziecka kultura, a tym samym kultura fizyczna jest narodowa w formie, a socjalistyczna w treści.

Drugą zasadniczą cechą jest jej **k o m u n i s t y c z n a i d e o w o ś ć**. Przejawia się ona w tym, że kultura fizyczna w ZSRR jest podporządkowana zadaniom budownictwa komunistycznego. Główną treścią pracy państwowych i społecznych organizacji, prowadzących działalność w dziedzinie kultury fizycznej, jest wszechstronne komunistyczne wychowanie sportowców i przygotowanie ich do socjalistycznej pracy i obrony ojczyzny.

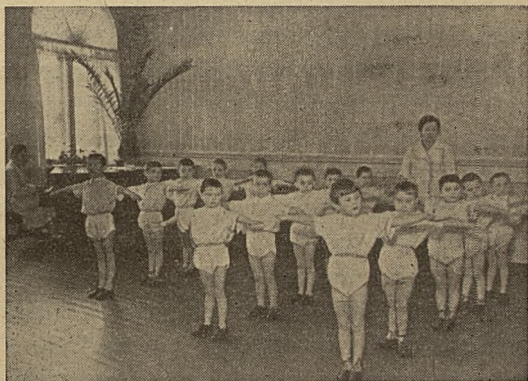
Trzecią zasadniczą, cechą radzieckiej kultury fizycznej jest jej naukowość przejawiająca się po pierwsze w tym, że radziecki system wychowania fizycznego zbudowany jest na głęboko naukowych podstawach, po drugie w tym, że formy organizacji radzieckiej kultury fizycznej są również naukowe.

ROLA KOMSOMOŁU I ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Nauka Marksa — Engelsa — Lenina — Stalina o wychowaniu komunistycznym, a w związku z tym i o wychowaniu fizycznym znalazła swe odbicie w postanowieniach KC WKP(b) o kulturze fizycznej w ZSRR. Postanowienia KC WKP(b) z 1925 i 1929 r. o kulturze fizycznej wyraźnie mówią o celach i zadaniach ruchu sportowego w Związku Radzieckim. Postanowienia partii wyznaczając linię rozwoju kultury fizycznej w ZSRR nałożyły poważne obowiązki na bojową organizację młodzieży radzieckiej — Komsomoł. Komsomoł od pierwszych dni swej działalności stał się jednym z najważniejszych organizatorów i realizatorów kultury fizycznej w ZSRR. Organizacja ta, kierując się nauką marksizmu-leninizmu i opierając się na postanowieniach partii, ma olbrzymie zasługi w dziedzinie organizacji, rozwoju i umasowienia kultury fizycznej. Dla wciągnię-

Lekcje gimnastyki w męskim gimnazjum

Poranna gimnastyka w moskiewskim przedszkolu

cia do ruchu sportowego jak najszerszych mas narodu — z inicjatywy Komsomołu był wprowadzony w życie zestaw norm odznaki GTO i BGTO. Również z inicjatywy Komsomołu zostały zorganizowane w ZSRR młodzieżowe szkoły sportowe, których w ZSRR jest obecnie około 500. W szkołach tych uczy się przeszło 100 000 dziewcząt i chłopców.

Komsomoł nazywają w ZSRR duszą radzieckiego wychowania fizycznego.

Zasługi Komsomołu w rozwoju kultury fizycznej i sportu w ZSRR są olbrzymie. Statut Komsomołu zawiera specjalny rozdział poświęcony sprawom wychowania fizycznego i sportu. W rozdziale tym czytamy: „Komsomoł pozyskuje młodzież dla kultury fizycznej i dąży do tego, aby ZSRR miał najlepsze kadry sportowe, najlepsze wyniki i osiągnięcia w sporcie.“

Komsomoł jest głównym organizatorem „Dnia Kultury Fizycznej“, wszelkiego rodzaju masowych imprez, sztafet sportowych, masowych biegów narciarskich itp.

Komsomoł — to aktywna i twórcza siła radzieckiego ruchu sportowego, to inicjator i pionier większości masowej pracy w dziedzinie kultury fizycznej i sportu, szczególnie zaś na wsi. Szereg wybitnych zawodniczek i zawodni-

ków ZSRR, rekordzistów i mistrzów świata zapoznało się ze sportem właśnie w Komsomole. Wystarczy wymienić komsomolca Iliasowa, najlepszego skoczka wzwyż w ZSRR, czy też komsomołkę Marię Gawrysz, rekordzistkę ZSRR w pływaniu stylem klasycznym i motylkowym.

Ogromną rolę w ruchu sportowym w ZSRR oprócz Komsomolu odgrywają związki zawodowe, stanowiące jednocześnie olbrzymią siłę polityczną. Związki zawodowe w ZSRR jako bezpartyjne organizacje szerokich mas ludzi pracy, pracujące pod kierownictwem WKP (b), są ogniwem łączącym i skupiającym masy pracujące wokół partii Lenina—Stalina. Radzieckie związki zawodowe od dawna poświęcają ogromną uwagę kulturze fizycznej i zagadnieniom sportu. Działające na bazach związków zawodowych dobrowolne zrzeszenia sportowe prowadzą poważną pracę sportową, grupując w swoich szeregach miliony sportowców.

Jeżeli przypomnimy sobie, że w ZSRR jest ponad 50 milionów robotników i urzędników, którzy prawie wszyscy należą do związków zawodowych, to wtedy dostatecznie uświadomimy sobie wspaniałe możliwości, jakie ma sport w związkach zawodowych.

Podstawowym ogniwem radzieckiej kultury fizycznej jest

koło sportowe (kolektyw kultury fizycznej) przy przedsiębiorstwie, zakładzie pracy, fabryce, urzędzie, zakładzie naukowym, kołchozie itp.

Członkowie kół uprawiają wszystkie sporty, poczynając od piłki nożnej, a kończąc na alpinistyce, sporcie konnym, lotnictwie sportowym i szybownictwie. Wzrost liczby kół sportowych najlepiej ilustruje wspaniały rozwój sportu radzieckiego. W 1940 roku było 16 600 kół sportowych przy zakładach pracy, zrzeszających 1 421 000 sportowców związkowych. W 1948 roku liczba kół wzrosła do 22 950, a liczba zrzeszonych sportowców do 2 751 000. Sport związkowy notuje w ZSRR olbrzymie osiągnięcia, a związki zawodowe odgrywają największą rolę w upowszechnieniu kultury fizycznej i umasowieniu sportu wśród mas pracujących Związku Radzieckiego. W 1948 roku liczba sportowców związkowych, którzy zdobyli odznakę GTO, wynosiła około 850 000. W sześciu zimowych spartakiadach związków zawodowych wzięło udział w ZSRR 31 milionów narciarzy. W 1947 roku w letnich i jesiennych biegach na przełaj startowało przeszło 12 milionów związkowców.

ODZNAKA BGTO I GTO

W 1931 roku z inicjatywy Komsomołu został opracowany i wprowadzony w życie regulamin odznaki GTO (Gotów do pracy i obrony ZSRR) i BGTO (Bądź gotów do pracy i obrony). Odznaka GTO stała się podstawą radzieckiego systemu wychowania fizycznego, które związało się bezpośrednio z celami praktycznymi — z przygotowaniem obywatela do pracy i obrony ojczyzny. Zestaw norm odznaki GTO w ciągu kilkuletniej praktyki był stale ulepszany i został zatwierdzony przez Radę Komisarzy Ludowych (obecnie Radę Ministrów) w 1939 roku.

Po wojnie wprowadzono w zestawie norm zmiany w oparciu o nowe doświadczenia.

Głównym celem GTO jest wszechstronne wychowanie fizyczne jak najszerzych mas obywateli. To wszechstronne przygotowanie fizyczne jest równocześnie bazą dla dalszej specjalizacji sportowej.

Postępowy charakter radzieckiego wycho-

wania fizycznego znajduje swój najlepszy wyraz właśnie w tej odznace, niezwykle popularnej w ZSRR, zdobiącej pierś każdego czynnego sportowca, trenera, działacza i sędziego. Przypięta do piersi odznaka GTO oznacza, że posiadacz jej jest silny, zwinny, szybki, odważny, aktywny, umie wydajnie pracować, władać bronią, bronić sprawy pokoju i socjalizmu. Idea i treść GTO są wyrazem celowego dążenia do wychowania pełnowartościowego, wszechstronnie rozwiniętego człowieka, obywatela świadomego roli i zadań kultury fizycznej w państwie socjalistycznym.

Od czasu wprowadzenia GTO minęło już 20 lat. Wprawdzie jej normy sportowe uległy pewnym zmianom, ale treść ideowo-patriotyczna i rola odznaki, będącej podstawą radzieckiego systemu wychowania fizycznego pozostała bez zmian. Można więc powiedzieć więcej: w świetle olbrzymich zadań rozwoju państwa radzieckiego w okresie przejścia do komunizmu, w latach walki o realizację gigantycznego budownictwa pokojowego, w latach coraz ostrzejszej walki o pokój — znaczenie GTO jeszcze bardziej wzrosło.

Całokształt norm tej odznaki, będącej wzorem dla wszystkich odznak krajów budujących socjalizm, podzielony jest na trzy grupy:

BGTO — dla młodzieży (dziewcząt i chłopców) w wieku 14—15 lat;

GTO I stopnia — dla młodzieży od lat 16 wzwyż;

GTO II stopnia — dla młodzieży od lat 18 i dla dorosłych.

II stopień GTO posiada już stosunkowo wysokie normy, wymagające dużej sprawności sportowej. Każdy z trzech stopni odznaki składa się z norm ogólnych (obowiązkowych) i norm do wyboru.

Ćwiczenia włączone w normy mają ogromne znaczenie praktyczne i odgrywają wielką rolę w ogólnym rozwoju organizmu.

Zdawanie norm odznaki BGTO i GTO przeprowadza się w formie masowych zawodów, pod kierownictwem specjalnej komisji. Odznaka GTO przyczyniła się w krótkim czasie do umasowienia sportu w Związku Radzieckim. Dla przykładu można podać, że w 1948 roku 2 miliony obywateli zdało normy odznaki GTO, a w 1949 — 2,7 miliona, w 1950 — przeszło 3 miliony.

Odznaka GTO — to wspaniały przykład społeczno-politycznego kierunku radzieckiej kultury fizycznej, zasadniczo różniącej się od kultury fizycznej w państwach burżuazyjnych.

WSZECHZWIĄZKOWA KLASYFIKACJA SPORTOWA

Wszechzwiązkowy Komitet do spraw kultury fizycznej i sportu przy Radzie Ministrów ZSRR wprowadził wszechzwiązkową klasyfikację sportową ustalając jednakowe tytuły sportowe i klasy dla sportowców radzieckich oraz normy dla wszystkich klas w różnych dyscyplinach sportu.

Klasyfikacja ta odegrała i odgrywa bardzo poważną rolę w podniesieniu poziomu wyników sportowców radzieckich, jest ona bodźcem do systematycznego treningu oraz środkiem kontroli pracy zawodników, wykładowców i trenerów. Klasyfikacja sportowa w ZSRR dzieli sportowców na poszczególne klasy na podstawie ustalonych norm. Bez posiadania odznaki GTO lub BGTO żaden sportowiec nie może być zaliczony do którejkolwiek z pięciu klas.

W ZSRR istnieje następująca klasyfikacja sportowa:

1. mistrz sportu,
2. I klasa,
3. II klasa,
4. III klasa,
5. klasa młodzieżowa.

Tytuł mistrza sportu jest tytułem dożywotnim i nadaje się sportowcom — obywatelom ZSRR, którzy bądź ustalili rekord ZSRR, bądź zdobyli tytuł mistrza ZSRR (wynikiem objętym normami mistrza sportu), bądź uzyskali wybitne sukcesy na terenie międzynarodowym.

Tytuły klasy I, II, III i młodzieżowej nadaje się zawodnikom, którzy uzyskali minima przewidziane dla odpowiedniej klasy w danej dyscyplinie sportu oraz zdali normy odznaki BGTO lub GTO.

Istnieje jeszcze tytuł — również dożywotni — zasłużonego mistrza sportu, nadawany mistrzom sportu za ich wybitne osiągnięcia przez Wszechzwiązkowy Komitet do Spraw KF i Sportu przy Radzie Ministrów ZSRR.

Klasyfikacja sportowa ustalona jest w ZSRR w 45 dyscyplinach sportu.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA SPORTU W ZSRR

Ruch sportowy rozwija się w ZSRR po linii państwowej i społecznej. Po linii państwowej działają następujące zasadnicze pionry:

1. Ministerstwo Oświaty,
2. Ministerstwo Zdrowia,
3. Ministerstwo Rezerw Pracy,
4. Ministerstwo Szkół Wyższych,
5. Ministerstwo Spraw Wojskowych.

Ministerstwo Oświaty kieruje wychowaniem fizycznym w szkołach podstawowych i średnich, opracowuje programy, planuje zawody, zdobywanie BGTO itp.

Ministerstwo Rezerw Pracy, które prowadzi szkolenie kadr specjalistów dla przemysłu, kieruje wychowaniem fizycznym w szkołach zawodowych i rzemieślniczych.

Ministerstwo Szkół Wyższych kieruje wf na wyższych uczelniach.

Ministerstwu Zdrowia podlegają wyższe uczelnie lekarskie oraz opiekuje się ono zrzeszeniem sportowym „Medyk“, skupiającym pracowników służby zdrowia oraz studentów medyków.

Wychowanie fizyczne w armii jako część szkolenia wojskowego prowadzi się wg specjalnego programu, opracowanego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych. Masową pracę sportową w wojsku prowadzą kluby wojskowe, np. WWS (Wojenno-Wozdusznyje Siły), Skrzydła Sowietów, DKA (Domy Armii Czerwonej) i DO (Domy Oficerów).

Po linii społecznej działają następujące pionny:

1. Związki zawodowe (WCSPS — Wszechzwiązkowy Centralny Związek Związków Zawodowych).
2. Spartak (pion skupiający pracowników spółdzielczości).
3. Rezerwy Pracy (pion skupiający uczniów i pracowników szkół zawodowych Ministerstwa Rezerw Pracy).
4. Dynamo (pion grupujący pracowników Ministerstwa Bezpieczeństwa Wewnętrznego).

Najliczniejszy i najsilniejszy jest pion Związków Zawodowych, w skład którego wcho-

dzi około 30 zrzeszeń sportowych, grupujących pracowników poszczególnych branż, jak np. Torpedo — pracowników Związku Zawodowego Przemysłu Samochodowego. „Łokomotiw“ (Związku Zawodowego Kolejarzy) itd.

Podstawową jednostką organizacyjną w ruchu sportowym Związku Radzieckiego jest koło sportowe (kolektyw kultury fizycznej) przy zakładzie pracy, instytucji, fabryce, szkole. Dla podniesienia poziomu sportowego w kole tworzy się sekcje sportowe różnych dyscyplin sportu, które dzielą się na grupy i drużyny w zależności od wieku, płci i zaawansowania.

Objęcie masowym ruchem sportowym członków związków zawodowych i ich rodzin, troska, aby stali się ludźmi zdrowymi, śmiałymi i wytrzymałymi na trudy i znoje, miłującymi Radziecką Ojczyznę i wiernymi ideom Lenina-Stalina — oto główny cel pracy dobrowolnych zrzeszeń sportowych.

W odpowiedzi na uchwałę KC WKP (b) o rozwoju kultury fizycznej, podjętą w 1948 r., koła zrzeszeń sportowych zobowiązały się prowadzić pracę pod hasłem „K a ż d y s p o r t o w i e c — p r z o d o w n i k i e m p r a c y“. Hasło to znalazło pełny wyraz w radzieckim ruchu sportowym. Sportowcy radzieccy zajmują przodujące miejsce w produkcji, przemyśle, fa-

brykach, kolchozach, kopalniach. Biorą aktywny udział w współzawodnictwie pracy i uzyskują wspaniałe rezultaty. Znany długodystansowiec, tokarz Fiedotow, jest nowatorem. Dzie-

Lekkoatletki radzieckie w czasie odgruzowania Warszawy. W środku najwszechstronniejsza lekkoatletka świata Aleksandra Czudina, obok niej świetna sprinterka, mistrz sportu — Duchowicz

ki swojemu wynalazkowi i opanowaniu szybkościowej metody skrawania metalu, potrafił w ciągu 10 miesięcy wykonać normę 7 lat! Sport w ZSRR jest jednym z czynników podnoszących wydajność pracy.

Sportowcy ZSRR uważają za swój najważniejszy obowiązek uzyskanie jak najlepszych wyników w pracy codziennej, która zwiększa dochód narodowy państwa, a przez to wpływa na podnoszenie się dobrobytu wszystkich obywateli. Bardzo wielu wybitnych sportowców radzieckich — to przodownicy pracy, stachanowcy i racjonalizatorzy.

Organem państwowym, który kieruje całą pracą w dziedzinie kultury fizycznej w Związku Radzieckim, jest Wszechzwiązkowy Komitet do spraw Kultury Fizycznej i Sportu przy Radzie Ministrów ZSRR. Na dalszych szczeblach Komitet spełnia swe funkcje przez podległe mu republikańskie, okręgowe i rejonowe komitety kultury fizycznej i sportu. Wszechzwiązkowy Komitet łączy i uzgadnia pracę po linii pionów państwowych i społecznych oraz kieruje ruchem sportowym na wsi.

Przy Komitetach Kultury Fizycznej działają sekcje sportowe, które spełniają rolę kierownictwa ze strony czynnika społecznego w poszczególnych dyscyplinach sportu. Przy sekcjach organizowane są kolegia sędziów.

Przy komitetach kultury fizycznej działają również komisje naukowo-metodyczne, złożone z doświadczonych działaczy sportowych i spełniające rolę doradczą.

WKŁAD SPORTU RADZIECKIEGO W ZWYCIĘSTWO NAD FASYZMEM

Wielka Wojna Narodowa z hitlerowskim najeźdźcą wykazała w całej pełni wspaniałe walory sportowców ZSRR, którzy w walkach na froncie dokonywali czynów bohaterskich. Tysiące mistrzów i rekordzistów ZSRR odznaczono za ich czyny wojenne wysokimi orderami, wielu uzyskało zaszczytny tytuł Bohatera Związku Radzieckiego.

W ciężkich latach wojny sportowcy radzieccy wyróżnili się wyjątkowym męstwem i umiejętnością pokonywania wszelkich trudów. Na czele zastępów sławnych żołnierzy-sportowców stoją Bohaterowie Związku Radzieckiego: doskonały gimnastyk gen. Bakłanow, płk Kopyłow, Gałuszkin, Rozykow i wielu, wielu innych.

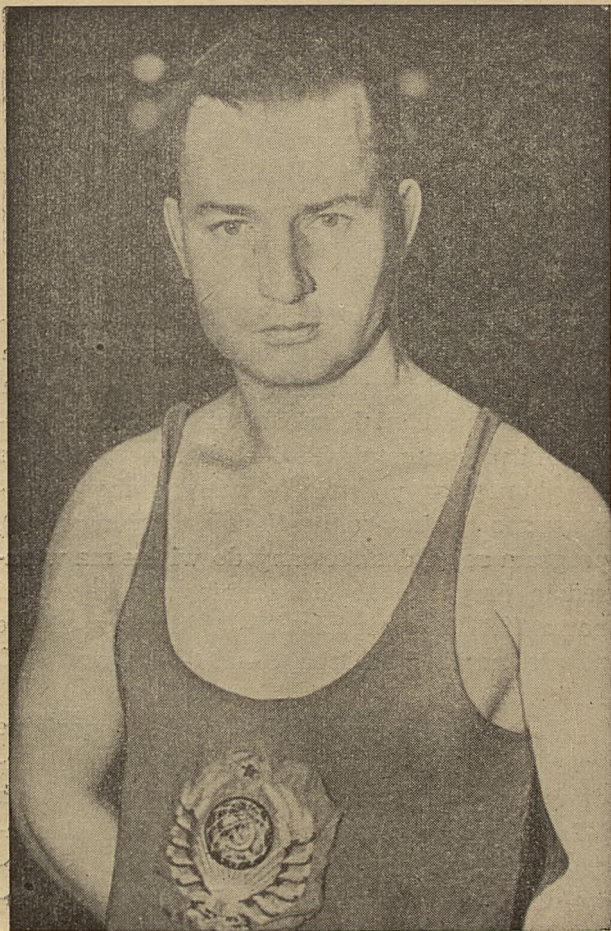
Do legendy przeszły bohaterskie czyny rekordzisty świata w podnoszeniu ciężarów, zwiadowcy na froncie — I. Mechanika, mistrza ZSRR w boksie — Korolewa, który wsławił się

wśród partyzantów niezwykłym męstwem, mistrza sportu, narciarza Bułoczki, mistrzyni ZSRR w narciarstwie, Luby Kułakowej, która zginęła jako partyzantka pełniąc służbę zwiadowczyń i telefonistki. Luby Kułakowej wzniesiono pomnik na stadionie moskiewskiego „Stalińca“.

Dobrze znane są bohaterskie wyczyny rekordzisty świata w pływaniu, zasłużonego mistrza sportu Mieszkowa, który ranny w rękę przepłynął rzekę, przenosząc w dodatku ciężko rannego towarzysza; czyny pływaka Nikiszyna, który wydobył się z zatopionego okrętu podwodnego i przepłynął późną jesienią kilka kilometrów w Zatoce Fińskiej, przenosząc mel-dunek do dowództwa.

Podczas pierwszej powojennej parady sportowej w Moskwie w 1945 r. przed Generalissimem Stalinem przedefilował w pełnym szyku batalion sportowców, noszących zaszczytne tytuły Bohaterów Związku Radzieckiego.

Udział sportu radzieckiego w zwycięskiej wojnie z hitleryzmem był olbrzymi. W latach 1941 — 1944 sport radziecki przygotował setki tysięcy żołnierzy - narciarzy, szkolił pływaków i przygotowywał miliony wysokosprawnych żołnierzy. Sportowcy radzieccy dobrze zasłużyli się swojej ukochanej Ojczyźnie.

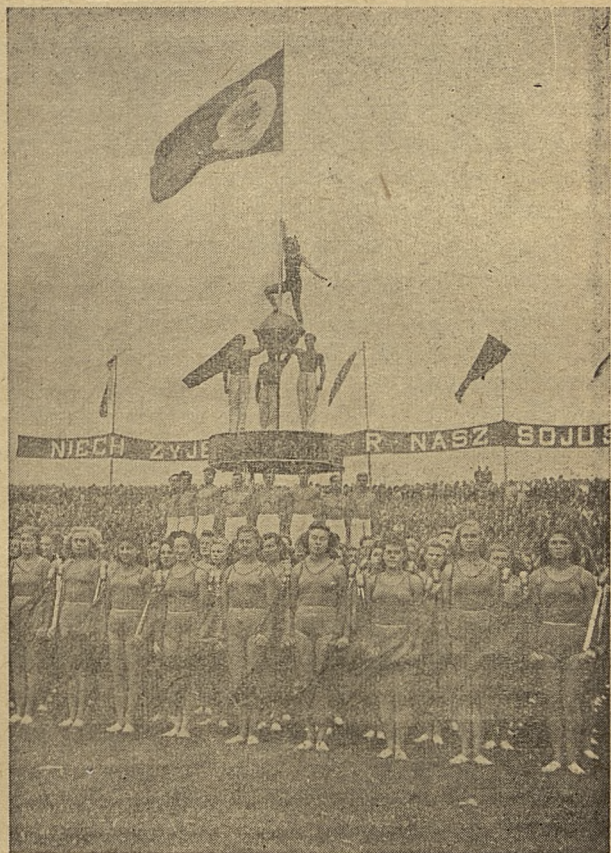

Leonid Mieszkow, zasłużony mistrz sportu i wielokrotny mistrz ZSRR oraz rekordzista świata w pływaniu stylem motylkowym

WYCHOWANIE FIZYCZNE W SZKOLNICTWIE

Wychowanie fizyczne w ZSRR jest obowiązkowe zarówno w szkołach podstawowych, w średnich (dziesięciolatki), jak i w wyższych. W szkołach średnich zajęcia wf objęte są określonymi programami. Od 4—5 klasy wprowadza się gimnastykę poranną, a w zimie obowiązkowe są sporty zimowe (narciarstwo, łyżwiarstwo), program zajęć dostosowany do wieku ma w zasadzie przygotować do zdania w przyszłości norm BGTO. Program 5—7 kl. przewiduje zdanie norm BGTO, a 8—10 — norm GTO I stopnia.

Na wyższych uczelniach powołano specjalne katedry wf i sportu. Słuchacze I i II roku studiów mają w tygodniu 2 godz. obowiązkowych i 2 godz. dobrowolnych zajęć wf. Dla słuchaczy wyższych lat studiów zajęcia wf są dobrowolne (4 godz. tygodniowo). Do programu zajęć wchodzi dyscypliny objęte zestawem ćwiczeń GTO.

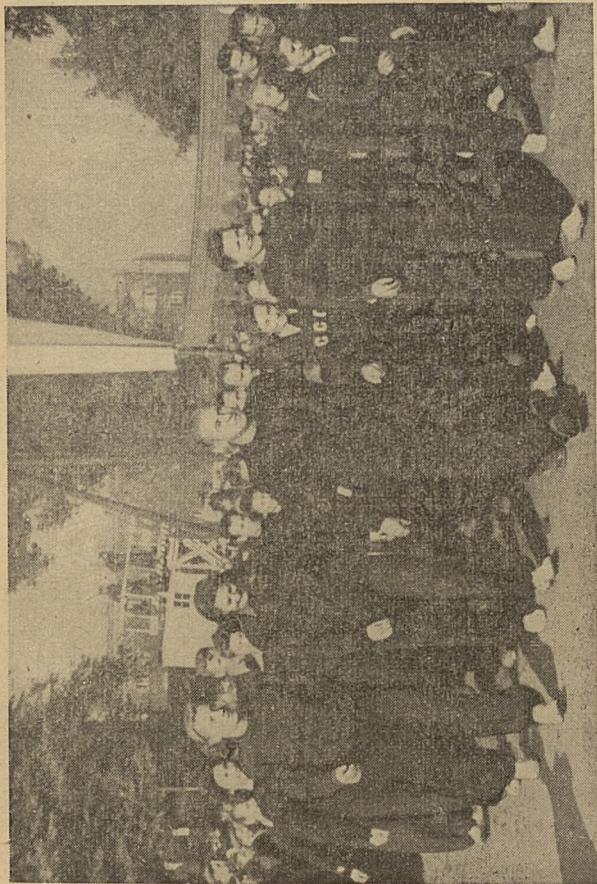
Z pokazu gimnastyczek i gimnastyków ZSRR
w Warszawie w 1948 r.
Efektowne zakończenie pokazu

Już w latach 1918—1920 powstały w ZSRR 2 instytuty wychowania fizycznego, które stały się najpoważniejszymi ośrodkami pracy naukowo-badawczej i metodyczno-szkoleniowej w dziedzinie kultury fizycznej: Instytut im. Lesgafta w Leningradzie i Instytut WF im. Stalina w Moskwie.

W obu tych instytutach opracowano naukowe podstawy radzieckiego systemu wychowania fizycznego. W latach późniejszych instytuty odznaczone orderem Lenina i Czerwonego Sztandaru stały się przodującymi ośrodkami naukowymi. Tutaj wychowały się i wykształciły najlepsze kadry pedagogiczne, stąd wyszli najwybitniejsi naukowcy-teoretycy wf. W instytutach tych wychowali się w większości mistrzowie ZSRR i rekordziści świata w różnych dyscyplinach sportu.

Poza wyżej wymienionymi instytutami działa jeszcze w ZSRR — 11 wyższych uczelni wf z 4-letnim okresem nauczania. Uczelnie te szkolą wysokokwalifikowane kadry wychowawców wf, trenerów i lekarzy sportowych.

Szkolenie kadr odbywa się poza tym w 40 wyższych szkołach trenerów (odpowiadają naszym liceom zawodowym), w szkołach sportowych oraz na tysiącach wszelkiego rodzaju, krótszych lub dłuższych, kursach i seminariach.

Ekipa radzieckich lekkoatletek i lekkoatletów w Marszu Szlakami Zwycięstw w Warszawie 17 X 1948 r.

od lewej: Czudina, Dumbadze, trener Siennicki, Toczenowa.

Należy jeszcze dodać, że w ZSRR jest 700 szkół sportowych dla dzieci, 160 szkół sportowych dla młodzieży.

Wychowanie fizyczne i sport, oparte w ZSRR na naukowych metodach badawczych, jest dziś wzorem dla wszystkich krajów.

SPORT NA WSI

Zwycięstwo systemu kołchozowego w Związku Radzieckim, wspaniałe sukcesy w walce o stalinowskie urodzaje, a co za tym idzie wzrost dobrobytu kołchoźników stworzyły sprzyjające warunki dla rozwoju kultury fizycznej na wsi. Dzięki odpowiedniej organizacji i propagandzie sport zawędrował w najbardziej nawet odległe zakątki wsi radzieckiej. Kultura fizyczna stała się nieodłączną częścią życia kołchoźników, stała się prawdziwie masowa. Dla przykładu wystarczy przytoczyć, że tylko w jednym okręgu winnickim jest dziś przeszło pół miliona sportowców wiejskich.

W 1948 roku w zimie przeszło milion narciarzy wiejskich brało udział w masowych biegach narciarskich o mistrzostwo kołchozów.

Począwszy od 1949 r. datuje się ogromny wzrost liczby wiejskich kół sportowych. W roku tym powstało przeszło 10 000 nowych kół w kołchozach, wiejskich klubach i czytelnich

— świetlicach. Liczba sportowców wiejskich w porównaniu z 1948 r. podwójnie wzrosła.

Obecnie w jednym tylko okręgu moskiewskim w 24 kołchozach kończy się już budowę stadionów z trybunami i szeregiem urządzeń sportowych.

Pierwszym wiejskim zrzeszeniem sportowym, stworzonym z inicjatywy socjalistycznej pracy z kołchozu im. Budiennego, jest „Kołchozna Niwa“. Obecnie powstało drugie masowe wiejskie zrzeszenie sportowe na szczeblu centralnym „Kołchoźnik“ i każdy kołchoz na podstawie decyzji ogólnego zebrania kołchoźników może stać się członkiem nowego zrzeszenia.

W szeregu wsi ZSRR spotkać można wodne ośrodki, pływalnie z wieżami do skoków, stacje wodne z łodziami, a nawet jachtami. Pierwsza wiejska spartakiada okręgu winnickiego była przekonującym dowodem rosnącego upowszechnienia kultury fizycznej na wsi i umasowienia sportu, które przybrało obecnie ogromne rozmiary. Czterokrotna mistrzyni i rekordzistka ZSRR w pływaniu stylem klasycznym na 100, 200 i 400 m, Maria Gawrysz — to zawodniczka wiejska, która pochodzi z okręgu winnickiego.

Dziewięciu sportowców wiejskich zdobyło już zaszczytny tytuł „Mistrza sportu ZSRR“

w narciarstwie, lekkoatletyce i zapasnictwie. Sportowcy wiejscy stają się coraz bardziej równorzędnymi partnerami dla sportowców miejskich.

Należy jeszcze podkreślić, że w wielu republikach ZSRR, a w szczególności na Kaukazie, w Średniej Azji i na Ukrainie szeroko rozwinięte są sporty regionalne, jak np. różnego rodzaju zapasy, walki, gry oraz sport jeździecki. Ten ostatni jest niezwykle popularny i gromadzi olbrzymią ilość zawodników i publiczności. Rząd radziecki popiera i kultywuje sporty regionalne, stwarzając jak najlepsze warunki dla ich rozwoju.

Dziś Związek Radziecki ma najsilniejszy i najbardziej masowy na świecie sport wiejski, który z dnia na dzień jeszcze bardziej wzrasta na sile.

SUKCĘSY MIĘDZYNARODOWE SPORTU RADZIECKIEGO

Wspaniałe sukcesy międzynarodowe sportu radzieckiego są najlepszym dowodem wyższości systemu wychowania fizycznego i radzieckiej szkoły sportu, nad systemami w krajach kapitalistycznych. Mówią one również o tym, że punkt ciężkości osiągnięć w dziedzinie kultury fizycznej przeniósł się zdecydowanie do Związku Radzieckiego. Sprawa ta bezpośrednio łączy się z tą przodującą rolą, jaką odgrywa ZSRR w walce o pokój, postęp i socjalizm.

Gdybyśmy chcieli ocenić każdą po kolei dyscyplinę sportu w ZSRR, dopiero wtedy zobaczylibyśmy cały ogrom i siłę sportu radzieckiego, przodującego dziś w świecie. Z liczby 205 zarejestrowanych rekordów światowych w różnych dyscyplinach sportu, 60 należy do sportowców radzieckich (Stany Zjednoczone A. P. posiadają zaledwie 35 rekordów).

Łyżwiarstwo, piłka nożna, gimnastyka, boks, koszykówka, siatkówka, zapasnictwo, podnoszenie ciężarów, strzelectwo, szybownictwo, narciarstwo, lekkoatletyka, sporty motorowe, pływanie itd. — wszystkie te dyscypliny są silnie rozwinięte w ZSRR i reprezentują tak wysoki poziom, jak w żadnym innym kraju.

Sport radziecki wszedł na szerszą arenę międzynarodową po drugiej wojnie światowej. Wyniki i sukcesy zawodniczek i zawodników radzieckich wywołały podziw na całym świecie. Rokrocznie rośnie sława sportu radzieckiego, rokrocznie reprezentanci ZSRR odnoszą nowe sukcesy na terenie międzynarodowym. Wspaniałe zwycięstwa piłkarzy radzieckich nad drużynami Anglii, Szwecji, Francji, Węgier, Norwegii, Finlandii i innych państw potwierdziły wyższość radzieckiej szkoły piłkarskiej. Wysoka klasa gry drużyn radzieckich wypływała z ogromnej woli zwycięstwa, wzajemnego zrozumienia, zespołowej gry oraz doskonałej techniki, łączącej się ze świetną kondycją i przygotowaniem zawodników.

Dziś piłkarstwo jest sportem najpopularniejszym w ZSRR i w rozgrywkach o puchar ZSRR bierze udział przeszło 12 000 drużyn. Zawody o mistrzostwo czołowych zespołów gromadzą na

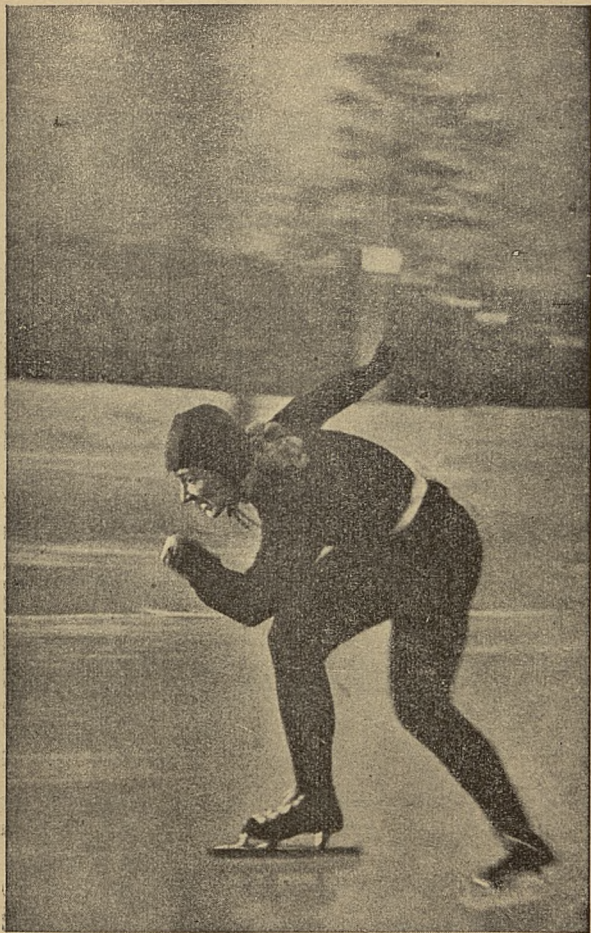
stadionach (w Moskwie i w Leningradzie) do 100 000 widzów.

W łyżwiarstwie szybkim Maria Isakowa trzykrotnie już zdobyła tytuł mistrzyni świata, a zeszłoroczne mistrzostwa świata, które odbyły się w Moskwie, wykazały bezapelacyjną wyższość łyżwiarek radzieckich, które zajęły w ogólnej punktacji 9 pierwszych miejsc. Norweżka Turwaldsen, która na tych mistrzostwach była pierwszą po reprezentantkach ZSRR, zajęła dopiero 10 miejsce. Zacięty bój o mistrzostwo świata toczyły więc zawodniczki radzieckie, Isakowa, Żukowa, Krotowa, Chołszczewnikowa i inne.

Dziś łyżwiarki radzieckie są bezkonkurencyjne na świecie i uzyskują czasy nieosiągalne wprost dla reprezentantek innych krajów.

Sport łyżwiarski skupia w ZSRR przeszło 100 000 czynnych łyżwiarzy.

Boks radziecki zajmuje dziś pierwsze miejsce w Europie i zdaniem fachowców zespół pięściarzy ZSRR nie ma sobie równego na świecie. Pięściarstwo jest bardzo popularne i szeroko rozpowszechnione w ZSRR. Sama tylko Republika Rosyjska liczy 100 000 czynnych zawodników. Na Akademickich Mistrzostwach Świata w Budapeszcie w 1949 roku pięściarze radzieccy bezapelacyjnie zajęli pra-

Maria Isakowa — trzykrotna mistrzyni świata
w jeździe szybkiej na lodzie

wie wszystkie miejsca, zdobywając przeważającą większość złotych medali.

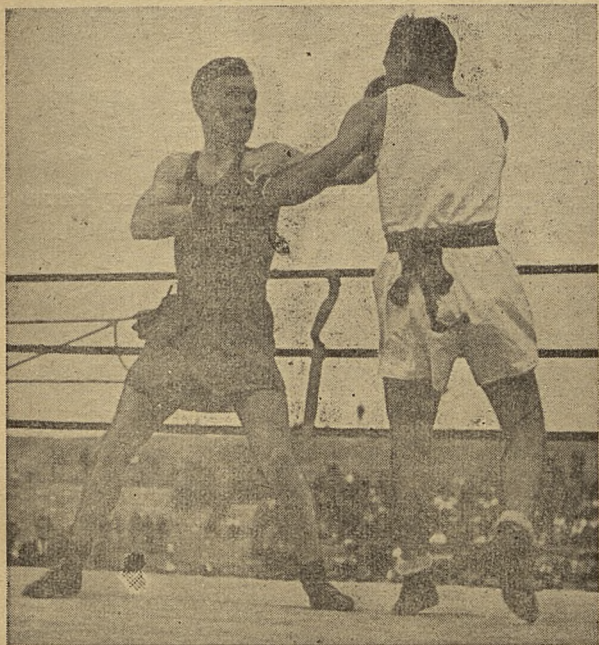
Moment z meczu pięściarskiego o mistrzostwo ZSRR
w wadze ciężkiej

Z lewej: N. Korolew, wielokrotny mistrz ZSRR,
z prawej: jego godny następca, młody Soczikas

Na turnieju jubileuszowym PZB w Warszawie w maju 1950 roku drużyna ZSRR zajęła I miejsce przed Polską, Węgrami, Rumunią.

Finlandią i Szwecją. Ostatnie występy pięściarzy radzieckich w Szwecji były jednym wiel-

Najlepsza „Mucha“ w Europie — A. Bułakow (z lewej)

kim pasmem triumfów. Na 40 stoczonych walk w 4 spotkaniach reprezentanci ZSRR wygrali 37.

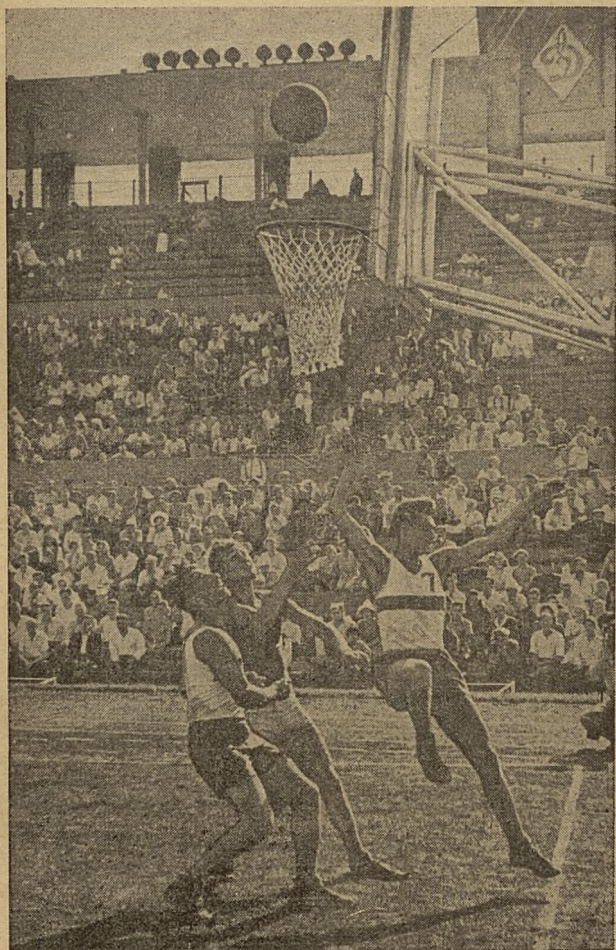
W koszykówce zarówno męskiej, jak i żeń-

skiej drużyny radzieckie posiadają mistrzostwo Europy. W 1947 roku koszykarze wygrali wszystkie swe spotkania o mistrzostwo Europy, mając ogólny stosunek punktów 305 : 155. W maju 1950 roku żeńska drużyna koszykówki na mistrzostwach Europy w Budapeszcie wykazała wspaniałą formę, wygrywając zdecydowanie wszystkie swe spotkania i zdobywając tytuł mistrza Europy. W roku bieżącym koszykarze radzieccy byli przeszło miesiąc w Chińskiej Republice Ludowej, gdzie rozgrywali szereg spotkań z koszykarzami chińskimi, reprezentującymi wysoką klasę gry. Drużyna radziecka wszystkie spotkania wygrała w wysokim stosunku. W rb. koszykarze radzieccy potwierdzili swą wspaniałą klasę wygrywając w maju br. mistrzostwo Europy w Paryżu.

Na bardzo wysokim poziomie stoi w ZSRR siatkówka zarówno męska, jak i żeńska. Potwierdziły to mistrzostwa Europy rozegrane w roku 1950 w Sofii, gdzie ZSRR zdobył dwa tytuły mistrzowskie, przy czym mężczyźni nie stracili ani jednego seta.

Siatkarze radzieccy posiadają również mistrzostwo świata, które zdobyli w Pradze.

Na mistrzostwach lekkoatletycznych Europy w Oslo w 1946 roku radzieccy lekkoatleci, startując po raz pierwszy w tak poważnych za-

Rozgrywki finałowe w koszykówce na stadionie „Dynamo” w Moskwie

wodach za granicą, zdobyli 22 medale w tym 6 złotych.

Na mistrzostwach Europy w Brukseli w 1950 r. reprezentanci ZSRR w konkurencji drużynowej (męskiej i kobiecej) zajęli pierwsze miejsce, zdobywając 9 złotych, 15 srebrnych i 15 brązowych medali. Prasa zagraniczna publikując tabelę pierwszeństwa państw w Brukseli umieściła ZSRR na pierwszym miejscu — 112 pkt. przed Anglią — 108 pkt. i Francją — 107 pkt. Wyniki te nabierają właściwej wagi, jeżeli uwzględni się stosunkowo słabą liczebnie ekipę ZSRR w porównaniu z innymi reprezentacjami. Wspaniała postawa lekkoatletów radzieckich w Brukseli była przedmiotem powszechnego podziwu, a ich sukcesy i wyniki spotkały się z owacjami wielotysięcznej publiczności.

Prasa belgijska stwierdza zgodnie, że takich sportowców jeszcze w Belgii nie widziano.

Lekkoatletyka radziecka kroczy naprzód miłowymi wprost krokami. Oparta i rozwijana na podłożu masowości posiada tak bogaty narybek młodzieżowy, że przyszłość jej zapowiada się wspaniale. Lekkoatletki ZSRR ustanowiły już 7 rekordów światowych, lekkoatleci — 4.

Sprinterzy radzieccy ze słynnym Sucharewem i Karakułowem na czele są dziś najszybsi w Europie, czego dowodem było zdobycie mi-

Nina Dumbadze — rekordzistka świata

strzostwa Europy w Brukseli w sztafecie 4×100 m. Szczerbakow, mistrz Europy w trój-skoku, jest najlepszym obecnie na świecie zawodnikiem w tej konkurencji, miotacz młotem Kanaki, oszczepnik Cybulenko (mający trzeci wynik na świecie 73,27 m), wieloboista Lipp (7 880 pkt.) równocześnie najlepszy miotacz kulą w Europie (16,95 m), długodystansowcy Sjemionow, Wanin, Popow — wszyscy ci zawodnicy zdobyli szeroką sławę, odnosząc szereg zwycięstw na bieżniach i boiskach Europy. Nazwiska lekkoatletek radzieckich Dumbadze (rekordzistka świata w rzucie dyskiem 53,37 m), Andrejewy (rekordzistka świata w pchnięciu kulą 15,02 m), Smirnickiej (rekordzistka świata w rzucie oszczepem 53,41), Czudiny (rekordzistka świata w wieloboju), słynne są na całym świecie. Długodystansowcy radzieccy wydarli prymat krajom północy — Szwecji i Finlandii, uzyskując wyniki lepsze od długodystansowców skandynawskich.

Lekkoatletyka radziecka, zrzeszająca fantastyczną liczbę 700 000 czynnych zawodników, jest dziś przodująca na świecie. O sile radzieckiej kobiecej lekkoatletyki najlepiej świadczy fakt, że sama Czudina jest w stanie pokonać prawie wszystkie reprezentacje Europejskie i USA.

W rb. lekkoatletyka radziecka podkreśliła swą wartość wspaniałym zwycięstwem w do-
rocznym biegu na przełaj „Humanité“ w Pary-
żu. Reprezentantki i reprezentanci Związku Ra-
dzieckiego zajęli miejsca od pierwszego do szó-
stego włącznie, odnosząc rzadko spotykany
sukces.

Trudno jest wyliczać wszystkie sukcesy
sportowców radzieckich na terenie międzyna-
rodowym. Każdy jednak występ reprezentan-
tów ZSRR za granicą — to nowe zwycięstwo,
nowe rekordy — i podziw całego świata.

Tak jest również w ciężkoatletyce, sportow-
cy radzieccy w podnoszeniu ciężarów ustano-
wili 30 rekordów światowych. Maszynką do bi-
cia rekordów nazwała zagranica fenomenalnego
Grzegorza Nowaka, zawodnika wagi półcięż-
kiej, który w każdym swym starcie bije rekor-
dy świata.

Na bardzo wysokim poziomie stoi radziec-
kie zapasnictwo.

ZSRR ma 3 mistrzów i kilku wicemistrzów
Europy. Podczas swego tournée po Finlandii,
Czechosłowacji i Węgrzech drużyna radziecka
straciła zaledwie 1 punkt, wygrywając poza
tym wszystkie spotkania do zera.

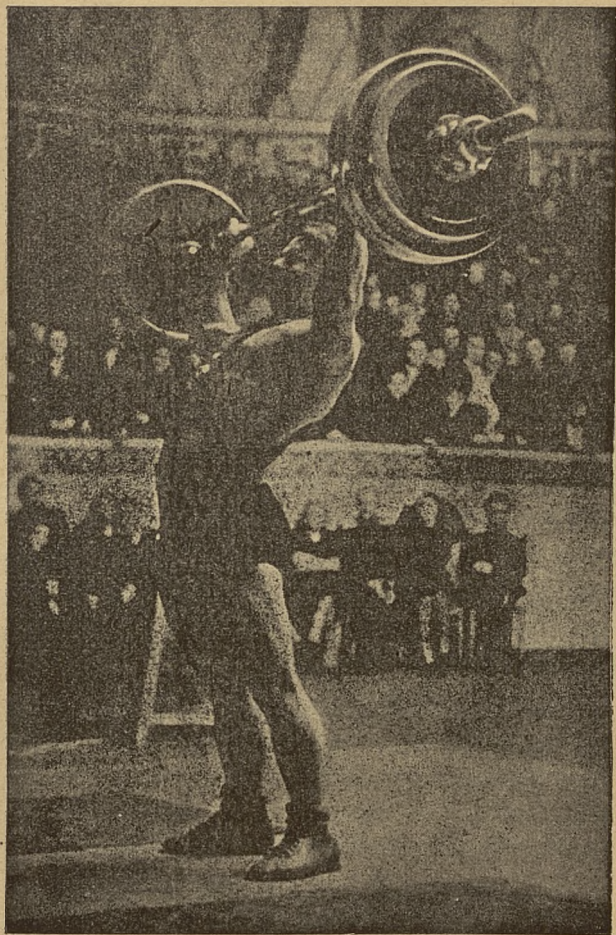
Sukcesy narciarek i narciarzy ZSRR na
Akademickich Zimowych Mistrzostwach Świa-

ta w Poiana-Stalin wykazały wspaniałe walory niepokonanych biegaczek i biegaczy radzieckich, którzy zajęli wszystkie pierwsze miejsca, zdobywając złote, brązowe i srebrne medale. Fachowa prasa szwedzka uważa dziś narciarzy ZSRR za najgroźniejszych konkurentów bezkonkurencyjnych dotychczas Skandynawów.

Należy jeszcze wspomnieć o przodującej w świecie gimnastyce radzieckiej zarówno kobiecej, jak i męskiej. Występy ekipy gimnastycznej ZSRR w Szwecji były jednym wielkim pasmem triumfów. Szwedki, które zdobyły w Bazylei mistrzostwo świata, zostały wprost zdeklasowane przez wspaniałe zawodniczki radzieckie. Podobnie było i w konkurencjach męskich. Poza tym ZSRR wysoko wygrał wszystkie spotkania z reprezentacjami Finlandii, Węgier i CSR.

Trudno jest nie wspomnieć o zdumiewających sukcesach hokeistów ZSRR, którzy w rb. swymi zwycięstwami nad dwukrotnym mistrzem świata Czechosłowacją udowodnili, że w tej dyscyplinie sportu reprezentacja Związku Radzieckiego może być zaliczona do najlepszych zespołów świata. Mimo że hokej z krążkiem uprawiany jest w ZSRR dopiero od 4 lat, poziom jego jest niebywale wysoki. Ten fakt chyba jest najlepszym dowodem wspaniałego

Fenomenalny G. Nowak — wielokrotny rekordzista
ZSRR i świata w podnoszeniu ciężarów

rozwoju sportu radzieckiego — i równocześnie dowodem obfitości talentów i doskonałych metod treningowych sportowców ZSRR.

Sport radziecki wszedłszy na arenę międzynarodową od razu stanął na przodującej pozycji i w pełni sprostał zadaniom postawionym przed nim przez partię, rząd i cały naród.

Radziecki sport zadokumentował jeszcze raz wyższość radzieckiej kultury fizycznej nad kulturą burżuazyjną. Wspaniały sukces odnieśli sportowcy radzieccy startując w XI Akademickich Mistrzostwach Świata w Berlinie. Start ten przyniósł im ogółem 158 złotych, 60 srebrnych i 41 brązowych medali, a więc bezapelacyjnie pierwsze miejsce na igrzyskach.

W lekkiej atletyce zawodnicy ZSRR zdobyli 26 tytułów akademickich mistrzostw świata i 19 wicemistrzów świata, ustanawiając przy tym 12 akademickich rekordów świata.

Podobnym sukcesem zakończyły się występy zapaśników i sztangistów, którzy zajęli wszystkie pierwsze miejsca zdobywając 16 złotych medali i ustalając 3 nowe akademickie rekordy świata w podnoszeniu ciężarów.

Wspaniały poziom zademonstrowali radzieccy reprezentanci w koszykówce i siatkówce, zdobywając tytuły akademickich mistrzów

świata zarówno w konkurencji męskiej, jak i kobiecej.

Gimnastyczki i gimnastycy radzieccy, których ćwiczenia wzbudziły powszechny podziw i entuzjazm, zajęli prawie wszystkie punktowane miejsca, zdobywając po lekkoatletach największą ilość medali.

Sportowcy radzieccy, biorący udział w spotkaniach międzynarodowych, są wysłannikami całego narodu radzieckiego i każde ich zwycięstwo jest dumą całego narodu.

Każde zwycięstwo sportowców radzieckich, każdy tytuł mistrza świata czy Europy — to wielki wkład w dzieło walki o pokój, to wskazywanie drogi pokojowego rozwoju i budownictwa narodów ZSRR, stojących na straży pokoju światowego, którego największym i nieustępliwym obrońcą jest przyjaciel i wódz mas pracujących całego świata — JÓZEF STALIN.

SPIS TREŚCI

Geneza sportu w ZSRR	3
Marks i Engels o wychowaniu fizycznym	7
Zasadnicze cechy kultury fizycznej w ZSRR	10
Rola Komsomołu i związków zawodowych	16
Odznaka BGTO i GTO	21
Wszechzwiązkowa klasyfikacja sportowa	24
Struktura organizacyjna sportu w ZSRR	26
Wkład sportu radzieckiego w zwycięstwo nad fa- szyzmem	31
Wychowanie fizyczne w szkolnictwie	34
Sport na wsi	39
Sukcesy międzynarodowe sportu radzieckiego	42

Cena zł. 0.80